

Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Akademik Entegrasyonu: Boylamsal Bir Araştırma

Social and Academic Integration of University Students: A Longitudinal Study

Ahmet Aypay*
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Mustafa Sever**
Ankara Üniversitesi

Gökhan Demirhan***
Uşak Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı üniversitede öğrenim gören öğrencilerin üniversiteye sosyal ve akademik entegrasyon düzeylerinin yükseköğrenimin ilk yılı ile üçüncü yılı arasındaki değişimin ortaya çıkarmaktır. Boylamsal araştırma modelinde olan bu çalışmanın örneklemini Marmara bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin çeşitli fakülte ve bölümlerinde öğrenim gören 134 öğrenciden oluşmaktadır. Braxton (1998) tarafından geliştirilen ve araştırmacılar tarafından Türk dil ve kültürüne uyarlanan ölçme aracı kullanılarak 3 yıl arayla toplanan veriler kullanılarak yapılan araştırmada ölçümlerden elde edilen sonuçların karşılaştırılması amacıyla Wilcoxon İşaretili Sıralar testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin ilk ve son ölçüm arasında geçen süre zarfında sosyal ve akademik uyum düzeylerinde önemli değişiklikler olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencisi, Sosyal Entegrasyon, Akademik Entegrasyon

Abstract

The main purpose of this study is to explore how students' social and academic integration levels and types of engagements with educational settings changed in three years time period between freshman and junior years. This research is designed as a longitudinal study and it included 134 students attending various departments of a state university located in the Marmara Region. The survey developed by Braxton (1998) and adapted by the authors to the Turkish language and culture was

* Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

** Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi

*** Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

employed as a data collection tool. Data collected in two different time period were compared in terms of pre-determined categories by using Wilcoxon Signed Ranks Test. According to the findings, there is a significant difference between 1st year and last 3rd year measurements of students in terms of their social and academic integration.

Keywords: College Students, Social integration, Academic integration.

I. GİRİŞ

Yükseköğretim bireylerin yalnızca akademik ve mesleki yeterlilik kazandığı bir süreç değil, aynı zamanda bireylerin sosyal iletişim becerileri ve toplumsal yaşam becerileri gibi akademik ve mesleki olmayan önemli donanımlar kazanıp geliştirdikleri bir süreçtir. Üniversiteler asli görevleri olan bilimsel çalışma ve yüksek öğrenim imkanı sağlamanın yanında benzeri sosyal kazanım imkanlarını da öğrencilere sunmak durumundadırlar. Bu gibi imkanların üniversiteler tarafından öğrencilere sunulması toplumsal gelişime yaptığı katkının yanı sıra; öğrencilerin yüksek öğrenime devamlarını sağlama, tercih edilebilir bir üniversite olma, mevcut öğrenci potansiyelini koruma, insan kaynaklarını ve kendilerine ayrılan ekonomik kaynakları etkin kullanma anlamında da çok büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte üniversitenin değerlerini benimsemiş, üniversiteye uyum sağlamış öğrencilerin aynı zamanda akademik olarak da daha başarılı oldukları vurgulanmaktadır (Christie ve Dinham, 1991). Bu anlamda öğrencilerin üniversiteye akademik ve sosyal entegrasyonunu sağlama konusunda gelişmiş ülkelerde uzun süredir önemli çalışmalar yürütülmektedir (Bean, 1980, 1983; Braxton, 2000; Cabrera, Castaneda, Amaury ve Hengstler, 1992; Kuh, 2001-2002; Lang, 2001; Pascarella ve Terenzini, 1980, 1991, 2005; Paulsen ve St. John, 1997; Spady, 1971; St. John, Paulsen ve Carter, 2005; Tinto, 1975, 1988, 1993). Özellikle Tinto tarafından yapılan çalışmalar, öğrencilerin üniversiteye uyumu çerçevesinde birey-kurum etkileşiminin teorik altyapısını oluşturmuştur (Bean, 1983; Kuh, Kinzie ve diğerleri, 2006; Pascarella ve Terenzini, 2005; Tinto, 1975).

Öğrencilerin akademik ve sosyal entegrasyonu ile ilgili yapılan çalışmaların önemli bir bölümünün temel sorunsalı, öğrencilerin eğitim hayatını bırakma nedenleriyle ilişkilendirilmiştir (Borglum ve Kubala, 2000). Diğer bir deyişle, sosyal ve akademik olarak üniversiteye eklenilebilmiş bir öğrencinin eğitimini yarıda bırakma şansının, diğerlerine göre daha düşük olduğu ifade edilmektedir (Yorke ve Longden, 2004; Lang, 2001). Araştırmalarda en sık başvuru Tinto'nun geliştirdiği sosyal ve akademik entegrasyon modelidir. Tinto'nun modelinde altı çizilen en önemli nokta, yüksek öğretim kurumlarına giren bireylerin, beraberlerinde getirdikleri, sosyal, kültürel, bireysel farklılıklardır. Yine bu farklılıklar öğrencilerin eğitimle kurdukları ilişkinin ve okuldan beklentilerinin temel belirleyicileridir (Mannan, 2007). Kendisini evinde gibi hisseden ve ders dışındaki aktivitelere katılan, diğer öğrencilerle iyi ilişkiler kuran, öğretmenleri ile iletişime geçebilen öğrencilerin hem okul başarıları hem de mezuniyet şansları artmaktadır. Bunlara ek olarak belirli zihinsel ve akademik becerilere sahip olmak,

öğretmenlerin tutumu gibi bir dizi etken de bu listeye eklenebilmektedir (Severiens & Schmidt, 2009)

Kimi araştırmalarda entegrasyonun formel ve informal olmak üzere iki ana eksenini olduğu ve bunların arasındaki farklılıkların da göz önünde bulundurulması gerektiği belirtilmektedir. Buna göre, akademik açıdan formel entegrasyon derslere ve eğitim kurumunun kendisine olan entegrasyona karşılık gelirken, informal entegrasyon öğretmenlerle ilişkiler ve öğrenim ortamının dışındaki ortamlarda kurulan ilişkilere karşılık gelmektedir. Sosyal entegrasyonun formel biçimi ise arkadaşlarla ya da gruplarla eğitim ile ilgili konularda temas kurarak gerçekleşmektedir. Bu tip entegrasyonun informal biçimi ise diğer öğrenci aktivitelerine katılım ile ilişkilendirilmiştir (Severiens & Schmidt, 2008)

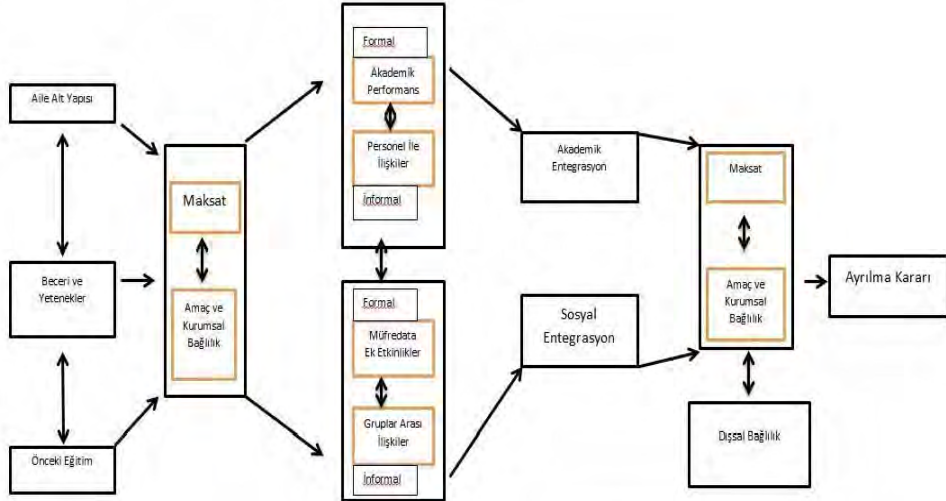
Entegrasyon araştırmalarının bir bölümü öğrencileri hem akademik kuruma hem de birbirine bağlayan önemli bir etmenin, kampüs içinde gerçekleştirilen etkinliklere katılım düzeyi olduğunu ifade etmektedirler. Kampüs içerisindeki etkinliklere hem fiziksel hem de psikolojik enerji sarfeden öğrencilerin özellikle sosyal entegrasyon düzeylerinin daha yüksek olduğu ve okula karşı daha olumlu tutumlar takındıkları belirtilmektedir. Bu anlamda ilgi göstermek ile entegrasyon arasında yakın bir bağ kurulmaktadır (Clopton, 2007). Benzer biçimde, öğrencilerin akademik çevreden hoşlandıkları zaman hem entegrasyonlarının hem de akademik başarılarının daha yüksek olduğu gözlenmiştir (Knox, Lindsay & Kolb, 1992).

Tinto entegrasyon modelini kurarken büyük oranda Durkheim'ın "dayanışma" kuramından hareket etmektedir. Bu kavramı daha da genişleterek sosyal ve entellektüel entegrasyon meselelerini, geliştirdiği öğrencileri kaybetmeme kuramının içine yerleştirmiştir. Dayanışma kavramı hem sosyal hem de kolektif içermeleri olan bir kavram olarak, bireylerin değerlerini ve algılarını ciddi biçimde etkileyebilmektedir (Tinto, 1988; Mannan, 2007).

Tinto öğrencilerin yüksek öğrenimi terk etme sebepleri üzerine yaptığı araştırmalar sonucunda bir model geliştirmiştir (Şekil 1). Geliştirilen bu model temel olarak 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar giriş öncesi tutumlar, öncül amaçlar ve bağlılık, kurumsal deneyimler, kişisel ve normatif entegrasyon, sonuca yönelik amaç ve bağlılıktır. Bu çalışma da özellikle ele alınan boyut öğrenim hayatı boyunca öğrencinin sosyal ve akademik entegrasyon düzeyini etkilediği vurgulanan kurumsal deneyimler boyutudur. Kurumsal deneyimler boyutu akademik performans, personel ile ilişkiler, müfredat dışı (sosyal) etkinlikler ve öğrenciler arası ilişkiler alt boyutlarını içermektedir.

Tinto'nun modeli incelendiğinde görülmektedir ki öğrencinin yüksek öğrenime başlama maksadı ve devam ettiği yüksek öğretim kurumuna olan bağlılığı dolaylı olarak akademik ve sosyal entegrasyonunu etkilemektedir. Bununla birlikte akademik performans, okul personeli ile ilişkiler, akademik olmayan etkinlikler, diğer öğrenci grupları ile ilişkiler de akademik ve sosyal entegrasyonu doğrudan etkileyen faktörlerdendir.

Konu ile ilgili yapılan ilk çalışmalar genellikle cinsiyet, önceki deneyimler, akademik hazır bulunuşluk düzeyi, ekonomik faktörler gibi basit çevresel faktörler üzerine yoğunlaşırken, sonraki çalışmalar daha çok sosyolojik yapıdaki değişimlerden kaynaklanan karmaşık faktörler üzerinden durmuştur (Mannan, 2001). Tinto, Bean, Pascarella ve Terenzini gibi araştırmacılar konuyu kişinin beraberinde getirdiği özelliklerin ötesinde akran uyumu, öğrenci-personel uyumu, kişisel değerler-kurumsal misyon ve vizyon uyumu, sosyal yapının gereksinimleri gibi psikolojik, sosyolojik ekonomik temellerde incelemiştir. Son yıllarda ise ülke bütçelerinden yükseköğrenime aktarılan büyük miktardaki kaynakların kullanımının ne derecede verimli olduğunu tartışan hesapverebilirlik çalışmalarında öğrencilerin yükseköğrenime akademik ve sosyal anlamda uyumları önemli yer tutmaktadır.

Şekil 1: Tinto'nun Öğrencilerin Üniversiteyi Terketme Modeli (Christie ve Dinham, 1991 'den uyarlanmıştır)

1.1. Amaç ve Araştırmanın Önemi

Araştırma bir üniversitede öğrenim görmekte olan öğrencilerden aynı ölçek vasıtasıyla 3 yıl arayla veri toplanarak, eğitim sürecinin öğrencilerin sosyal ve akademik entegrasyon düzeylerindeki değişimi izlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma gelişmiş ülkelerde uzun zamandır akademik çevrelerde tartışılan, konuya özel kongre ve sempozyumların düzenlendiği, konuyla ilgili akademik yayınlara yer verilen bilimsel dergilerin basıldığı bir çalışma alanına odaklanmıştır. Ülkemizde ise öğrencilerin akademik ve sosyal entegrasyonları bilimsel çalışma alanı olarak gerekli ilgiyi görmemektedir. Bu çalışma alanda ülkemizde yapılan öncü çalışmalardan biri olması sebebiyle önem taşımaktadır.

2. YÖNTEM

Araştırma yarı deneysel desen olarak ele alınabilecek boylamsal bir araştırma (longitudinal survey) modelinde tasarlanmıştır. Boylamsal araştırmalar aynı kişi ya da örneklem grubu ile çalışılarak, 2 ya da daha fazla kez aynı ya da benzer ölçme araçlarının kullanılarak veri toplanmasına ve ölçülmek istenen özellikteki zaman içindeki farklılaşmayı tespit etmeye yönelik araştırmalardır.

2.1. Örneklem ve verilerin toplanması

Araştırma kapsamında ilk veri toplama aşamasında Marmara Bölgesi'ndeki bir devlet üniversitesinin altı fakültesine bağlı 17 bölümde öğrenim görmekte olan 435 öğrenciden, Braxton (1998) tarafından geliştirilen ve araştırmacılar tarafından Türk dil ve kültürüne uyarlanmış likert tipi sorulardan oluşan ölçek kullanılarak veri toplanmıştır. İlk veri toplama aşamasından 3 yıl sonra ikinci aşama veri toplama çalışmasında ise aynı örneklem grubuna aynı ölçek tekrar dağıtılarak ikinci aşama verileri toplanmıştır. Veri toplama araçlarında mevcut öğrenci numarası ve ismi ile ilgili kısımlar kullanılarak elde bulunan 2 farklı veri seti kişi bazında eşleştirilerek veri ayıklaması yapılmıştır. Veri ayıklaması yapılırken aynı zamanda boylamsal çalışmalarda kullanılacak verilerin sahip olması gereken temel nitelikler olan, katılımcı eşleşmesi, anketlerin tam doldurulmuş olması, her iki aşamada da anket çalışmasına katılmış olma gibi kriterler göz önünde bulundurularak araştırmada kullanılmaya uygun olmayan veriler temizlenmiştir. Geriye kalan tam eşleşme ve tam doldurulma kriterlerini sağlayan 134 anketin kullanılmasına karar verilmiştir.

2.2. Verilerin analizi

Elde edilen veriler bu araştırmanın öncül çalışması niteliğinde olan “Öğrencilerin Üniversiteye Sosyal Uyumu: Bir üniversite Örneği” adlı çalışmada elde edilen boyutlar doğrultusunda boyutlandırılmış, sonraki analizler bu boyutlar üzerinden yapılmıştır. Söz konusu araştırma sonucunda elde edilen boyutlar, madde sayıları ve güvenilirlik katsayıları Tablo 1’de verilmiştir. Bu araştırmada aynı ölçek ve aynı çalışma grubu ile yapıldığı ve elde mevcut 2 farklı ölçüme ait veri bulunduğu için tekrar güvenilirlik hesaplaması yapılmasına gerek duyulmamıştır. Verilerin boyutlandırılmasının ardından elde edilen iki ölçüme ait sonuçlar verilerin normal dağılıma uygunluğunu test etmek amacıyla kolmogorov-smirnov testine tabi tutulmuş, bunun yanı sıra verilerin dağılımlarına ait histogram grafikleri, dal-yaprak grafikleri, box-plot grafikleri ve basıklık çarpıklık katsayıları incelenmiştir. Yapılan test ve incelemeler sonucunda non-parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. İki ölçüme ait değerlerin birbiriyle karşılaştırılması için Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi kullanılmıştır. Tüm analizler SPSS 19 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Testte kullanılan iki farklı ölçüme dair puanlar anlaşılmasını kolaylaştırmak amacıyla sontest ve ön test olarak anılmıştır. Son test veri toplamının 2. basamağını, öntest ise veri toplamının 1. basamağını ifade etmektedir.

Tablo 1, Boyutlar, Madde Sayıları ve Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayıları

10
Toplam

3. BULGULAR

Bu bölümde yapılan analizler sonucunda ulaşılan bulgulara yer verilecektir.

Tablo 2, Okuduğu Üniversiteyi Tercih Etmiş Olmaktan Duyulan Memnuniyet Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	52	63,17	3285,00	-1.051*	.293
Pozitif Sıra	69	59,36	4096,00		
Eşit	13	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 2 de verilen Okuduğu Üniversiteyi Tercih Etmiş Olmaktan Duyulan Memnuniyet Boyutu ile ilgili analiz sonuçlarına bakıldığında sontest ve öntest sonuçlarının farklılaşmasının istatistiksel olarak manidar olmadığı görülmektedir (z: -1.051, $p > .05$) . Bu durumda iki uygulama arasında geçen süre zarfında

öğrencilerin tercih ettikleri üniversiteden memnuniyet düzeylerinde kayda değer bir değişim meydana gelmediği söylenebilir.

Tablo 3, Öğretim Elemanlarıyla Ders Dışı Sosyal İlişkiler Kurma Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	52	61.83	3215.00	-1.232*	.218
Pozitif Sıra	69	60.38	4166.00		
Eşit	13	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 3'te görüldüğü gibi öğrencilerin Öğretim Elemanlarıyla Ders Dışı Sosyal İlişkiler Kurma Boyutunda sontest ile öntest puanları arasındaki fark istatistiksel olarak manidar değildir ($z: -1.232$, $p > .05$). Bu sonuca göre eğitim sürecinde geçen süre zarfında öğrencilerin öğretim elemanlarıyla sosyal ilişkilerini geliştirme konusunda kayda değer bir ilerleme sağlayamadıkları söylenebilir.

Tablo 4, Öğrencilerle Sosyal İlişkiler Kurma Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	43	56.02	2409.00	-1.354*	.176
Pozitif Sıra	63	51.78	3262.00		
Eşit	28	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 4 incelendiğinde görülmektedir ki öğrencilerin diğer öğrencilerle sosyal ilişkiler kurma boyutundaki sontest ve öntest sonuçlarındaki farklılaşma istatistiksel olarak manidar görülmemektedir ($z: -1.354$, $p > .05$). Bu sonuca göre öğrenciler diğer öğrenciler ile de sosyal ilişki kurabilme konusunda aradan geçen süre zarfında kayda değer bir gelişim göstermemişlerdir.

Tablo 5, Diğer Öğrencilerle Benzerlik Gösterdiğini Düşünme Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	56	63.11	3534.00	-0.707*	.480
Pozitif Sıra	67	61.07	4092.00		
Eşit	11	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Diğer Öğrencilerle Benzerlik Gösterdiğini Düşünme Boyutu ile ilgili wilcoxon testi sonuçları Tablo 5 te verilmiştir. Öntest ve sontest arasında geçen süre zarfında öğrencilerin diğer öğrencilerle benzerlik gösterip göstermediğine ilişkin düşüncelerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşmamıştır (z: -0.707, $p>.05$).

Tablo 6, Sosyal Etkinliklere Katılım Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	34	53.21	1809.00	-3.949*	.000
Pozitif Sıra	78	57.94	4519.00		
Eşit	22	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 6 incelendiğinde görülmektedir ki öğrencilerin genel olarak sosyal etkinliklere katılım düzeyleri öntest ve sontest ölçümleri arasında istatistiksel olarak manidar fark bulunmaktadır (z: -3.949, $p<.01$). Aradan geçen süre zarfında öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma sıklıkları artmıştır.

Tablo 7, Yurt Ortamından Memnuniyet Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	75	62.29	4672.00	-3.529*	.000

Pozitif Sıra	41	51.56	2114.00
Eşit	18	-	-
Toplam	134		

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 7’de görüldüğü gibi öğrencilerin kaldıkları yurt ortamından memnuniyet düzeyleri öntest ve sontest ölçümlerinde oldukça farklıdır ve bu fark istatistiksel olarak manidardır ($z:-3.529$, $p<.01$). Aradan geçen süre zarfında öğrencilerin kaldıkları yurt ortamından memnuniyet düzeyleri azalmaktadır.

Tablo 8, Öğretim Elemanlarıyla Birlikte Sosyal Etkinliklere Katılma Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	29	48.14	1396.00	-1.277*	.202
Pozitif Sıra	52	37.02	1925.00		
Eşit	53	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 8 de öğrencilerin öğretim elemanlarıyla birlikte sosyal etkinliklere katılma boyutu ile ilgili öntest ve sontest ölçüm sonuçlarının farklılaşması görülmektedir. Test sonuçlarına göre iki ölçüm arasında geçen süre zarfında öğrencilerin öğretim elemanları ile birlikte sosyal etkinliklere katılma düzeyleri artış göstermiştir, ancak bu artış istatistiksel olarak anlamlı değildir ($z:-1.277$, $p>.05$)

Tablo 9, Öğrencilerle Yakın Bireysel İlişkiler ve Dostluk Kurma Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	40	54.18	2167.00	- 2.789*	.005
Pozitif Sıra	71	57.03	4049.00		
Eşit	23	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 9'da öğrencilerin diğer öğrencilerle yakın ilişkiler ve dostluk kurma boyutundaki puanlarının farklılaşması görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrenciler öntest ve sontest ölçümleri arasında geçen süre zarfında diğer öğrencilerle daha fazla yakın ilişkiler ve dostluk kurabilmişlerdir ve bu artış istatistiksel olarak anlamlıdır ($z: -2.798, p<.01$).

Tablo 10, Kendini Fakülteye Ait Hissetmeme Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	70	57.08	3995.50	- 3.055*	.002
Pozitif Sıra	39	51.27	1999.50		
Eşit	25	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 10 da görüldüğü gibi öğrencilerin fakülteye karşı hissettikleri aidiyet duygusu öntest ve sontest ölçümleri arasında geçen zaman zarfında istatistiksel olarak manidar bir şekilde azalmıştır ($z:-3.055, p<.01$). Bu durum öğrencilerin zaman içinde giderek öğrenim gördükleri fakülteden soğudukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 11, Genel Akademik Entegrasyon Boyutu ile İlgili Tekrar Eden Ölçümlerden Elde Edilen Ortalamaların Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi Sonuçları

Sontest - Öntest	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	z	p
Negatif Sıra	30	46.12	1383.50	- 3.811*	.000
Pozitif Sıra	69	51.69	3566.50		
Eşit	35	-	-		
Toplam	134				

* Negatif Sıralar Temeline Dayalı

Tablo 11 öğrencilerin genel akademik entegrasyon düzeylerinin öntest ve sontest ölçümlerindeki farklılaşmasını göstermektedir. Elde edilen bulgulara göre öğrenciler zaman geçtikçe üniversiteye akademik anlamda daha fazla uyum sağlamaktadır ve bu değişim istatistiksel olarak da anlamlıdır ($z:-3811, p<.01$)

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma sonuçlarını sosyal ve akademik entegrasyon açısından değerlendirdiğimizde, sosyal entegrasyonun, özellikle informal düzeyde, önemli ölçüde zamana bağlı olarak arttığı, buna karşılık akademik entegrasyonun daha karmaşık bir hale geldiğini görüyoruz. Öğrencilerin tercih ettikleri üniversiteden memnuniyet düzeyleri üniversiteye başladıkları yıl ile öğrenimlerinin 3. yılı arasında geçen süre zarfında manidar bir değişiklik göstermemektedir. Bir taraftan öğrenciler akademik olarak üniversiteye daha fazla bütünleştiklerini düşünürken, diğer taraftan eğitim kurumlarına karşı duydukları aidiyet duygusunun azaldığını ifade etmektedirler. Diğer bir deyişle, öğrenciler öğrenim gördükleri alanlara karşı duydukları yakınlığı, öğrenim ortamına karşı göstermemektedirler. Okulların fiziksel koşullarının da dahil olabileceği bir dizi etken böyle bir sonuca neden olmuş olabilir. Ancak, öğrencilerin aradan geçen yıllar içinde dersler, iş yükü ve öğrenci olarak yaşama güçlükleri gibi nedenlerle yıpranmış olabilecekleri ve buna bağlı olarak buldukları kuruma daha olumsuz bakabilecekleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

Tinto tarafından geliştirilen modelde öğrencinin bağlı bulunduğu üniversite ile kurumsal ilişkisi konusunda öğrencinin eğitime başlama amacı ile üniversitenin eğitimsel hedeflerinin örtüşmesi ve öğrencinin bireysel olarak eğitim sonucunda ulaşmayı hedeflediği sonuçlara vurgu yapılmaktadır (Peterson, 1993). Bir başka deyişle öğrencilerin genel olarak üniversiteden memnuniyet düzeyleri yine üniversiteden beklentilerine göre belirlenmektedir. Cabrera, Nora ve Castaneda (1993) tarafından yapılan araştırmada da üniversite eğitiminin öğrenciye sağlayacağı ekonomik imkanların, yaptığı üniversite tercihinin benzer okullar arasından kendisine mesleki geleceği için daha fazla fayda sağlayacağını düşünmenin sosyal ve akademik entegrasyonun önemli bir yordayıcısı olduğu vurgulanmaktadır. Bu değişkenin Tinto'nun sınıflamasında da "eğitim öncesi faktörler" boyutu içinde ele alınması eğitim sürecinin bu değişken üzerinde önemli bir farka sebep olmaması normal bir durumdur.

Araştırmada elde edilen önemli bulgulardan biri de araştırmanın kapsadığı süre zarfında öğrencilerin genel olarak sosyal aktivitelere katılma düzeyleri olumlu yönde gelişirken, öğretim elemanlarıyla birlikte sosyal aktivitelere katılma düzeylerinde bu gelişimin gözlenememesidir. Bu durum öğrencilerin okul dışında geçirdikleri zamanlarda sosyal aktivitelere katıldıkları, ancak öğretim elemanları ile sosyal aktivite bağlamında birlikte zaman geçirme imkânına sahip olmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Ülkemizdeki üniversitelerin genelinde öğretim elemanları ile öğrencileri buluşturabilecek sosyal aktiviteler bahar şenlikleri gibi yılda bir kez düzenlenen etkinliklerle sınırlıdır. Dolayısıyla araştırmadan elde edilen sonuçlar, hâlihazırdaki durumla bu noktada örtüşmektedir. Öğrencilerin, öğretim elemanlarıyla temasının formal düzeyde kaldığı, birlikte sosyal etkinliklere katılım çok küçük düzeyde artsada bu ortamlarda ilişkilerin yine formal olarak yürüdüğü söylenebilir. Çünkü öğrenciler, akademisyenlerle olan temaslarını ders dışı sosyal ilişkiler kurmak olarak görmemektedirler. Öğrencilerin buldukları fakülteye aidiyet duygularının azalmasının nedenlerinden biri de akademisyenlerle kurulan bu

ilişki biçimi olabilir. Bulgulara bakıldığında öğrencilerin öğretim elemanları ve diğer öğrencilerle sosyal ilişkiler kurabilme düzeylerinin öğrenime başlanılan yıl ile öğrenimin 3. yılı arasında kayda değer bir değişim göstermediği gözlenmektedir. Bu sonuç, üniversite eğitiminin öğrencileri sosyalleştirme ve sosyal ilişki kurabilme becerilerini geliştirmede yeterli düzeyde olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Üniversiteler farklı öğrenci gruplarını, öğrenciler ile öğretim elemanlarını sosyal etkileşim amacıyla bir araya getirebilecek mekanizmalara ve süreçlere sahip değildir. Mannan (2001) tarafından yapılan benzer desenli bir boylamsal araştırmada da benzer sonuçlara ulaşılmış, öğrenim hayatının son yıllarına gidildikçe öğrencilerin fakülte personeli ile informal ilişkilerinden memnuniyet düzeylerinin azaldığı gözlenmiştir.

Bir diğer önemli bulgu ise öğrencilerin öğrenime başladıktan sonra geçen zaman içinde kaldıkları yurt ortamından memnuniyetsizlik düzeylerinin önemli düzeyde artış göstermesidir. Bu durum zaman içinde öğrencilerin beklentilerinin artması ve yurt ortamlarının bu beklentileri karşılayamıyor olmasından kaynaklanabilir. Yurtlar öğrenciler için bir yaşam alanı olmaktan çok barınma ihtiyaçlarını ancak asgari düzeyde karşılayabilecek durumdadır. Bu durum öğrencilerin yurttan memnuniyet düzeylerini düşürmektedir. Ancak, öğrenciler bir taraftan da yurtlarda çok sayıda insanla sosyal ilişkiler kurma imkanı bulabilmektedirler.

Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin yarıdan fazlası üniversite eğitimine başladıkları yıla göre kendilerini öğrenim gördükleri fakülteye daha az bağlı hissetmektedir. Yani öğrenciler fakültelerini daha az benimsemekte, duygusal olarak giderek uzaklaşmaktadır. Bu sonucu doğuran etkenlerin başında, üniversite öğreniminin sonuna yaklaşıldıkça öğrencilerin meslek edinme kaygılarının artmaya başlaması ve devam ettikleri fakültenin meslek edindirme konusunda yetersiz kalacağı kanısında oldukları düşünülmektedir. Tinto'nun öğrenci devamlılığı modelinde öğrenim maksatları, kurumsal amaçlarla uyum ve kurumsal bağlılık değişkenleri modelin süreç olarak başında ve sonunda olmak üzere iki kez yer almaktadır. Bu durumun sebebi öğrencinin iş hayatına atılmada aşamasında başlangıçta okul tercihini ve okula olan bağlılığını etkileyen beklentiler ile kısa vadede karşılaşacağı reel sonuçların kıyaslanması ve beklentilerle muhtemel durumun örtüşmemesi durumunda kurumsal olarak üniversiteye karşı aidiyet duygusunun zayıflaması, beklentilerin karşılanması olasılığının yüksek olması durumunda ise bağlılığın artacağı öngörülmektedir (Christie ve Dinham, 1991)

Araştırmada ulaşılan sonuçlar, üniversitenin öğrencilere sosyal ve akademik olarak uyum sağlayabilmelerini kolaylaştırıcı mekanizmalara ve süreçlere yeterli derecede sahip olmadıklarını göstermektedir. Bu uyumun akademik ve mesleki yeterliliklerin yanı sıra toplumsal gelişim ve kaynakların verimli kullanımı gibi son derece hassas konularla yakından ilişkili olması, üniversitelerin bu konudaki yeterliliklerinin önemini vurgulamaktadır. Araştırmadan çıkarılan sonuçlar ışığında, konunun kuramsal temellerine dayalı sürekli ve detaylı araştırmaların yapılması, üniversitelerde öğrenci-akademik personel, öğrenci-öğrenci ilişkilerini dersler ve

danışmanlık hizmetlerinin ötesine taşımak için planlanmış mekanizma ve süreçlerin geliştirilmesi önerilebilir.

Kaynakça

- Bean, J. P. (1983). The application of a model of turnover in work organizations to the student attrition process. *The Review of Higher Education*, 6(2): 129-148.
- Bean, J.P. (1980). Dropouts and turnover: The synthesis and test of a causal model of student attrition. *Research in Higher Education*, 12(2), 155-187.
- Berger, J. B., & Braxton, J.M. (1998). Revising Tinto's interactionist theory of student departure through theory elaboration: Examining the role of organizational attributes in the persistence process. *Research in Higher Education*, 39(2), 103-119.
- Borglum, K., Kubala T. (2000) Academic and social integration of community college students: a case study community college, *Journal of Research and Practice*, 24, 567-57
- Braxton, J. M. (1998). *Personal communication*. Vanderbilt University. Nashville, TN: USA.
- Braxton, J. M. (Ed.) (2000). *Reworking the student departure puzzle*, Nashville, TN: Vanderbilt University Press.
- Cabrera, A.F., Nora, A., Castaneda M. B., (1993) College Persistence: Structural Equations Modeling Test of an Integrated Model of Student Retention, *The Journal of Higher Education*, 64(2), 123-139.
- Cabrera, A. F., Castaneda, M.B., Nora, A., & Hengstler, D. (1992). The convergence between two theories of college persistence. *The Journal of Higher Education*, 63(2), 143-164.
- Christie, N.,G., Dinham, S.,M. (1991) Institutional and External Influences on Social Integration in the Freshman Year *The Journal of Higher Education* , 62(4), 412-436
- Clopton, A. (2007) Students as Spectators: Their Academic and Social Integration, *New Directions for Higher Education*, 148, 83-89
- Kuh, G. D., Kinzie, J., Buckley, J. A., Bridges, B. K., & Hayek, J. C. (2006, July). What matters to student success: A review of the literature, Commissioned Report for the National Symposium on Postsecondary Student Success: Spearheading a Dialog on Student Success.
- Kuh, G.D. (2001-2002). Organizational culture and student persistence: Prospects and puzzles. *Journal of College Student Retention*, 3(1), 23-39.
- Knox, W., E.P. Lindsay, ve M.N. Kolb (1992) Higher education, college characteristics and student experiences: long term effect on educational satisfaction and perceptions. *Journal of Higher Education* 63(30), 302-328
- Lang, M. (2001). Student retention in higher education: Some conceptual and programmatic perspectives. *Journal of College Student Retention*, 3(3), 217-229.
- Mannan. M. A. (2007), Student attrition and academic and social integration: Application of Tinto's model at the University of Papua New Guinea, *Higher Education*, 53, 147-165

- Mannan, M. A. (2001). An assessment of the academic and social integration as perceived by the students in the University of Papua New Guinea. *Higher Education*, 41, 283-298.
- Pascarella, E. T., & Terenzini, P. T. (2005). *How college affects students: A third decade of research*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Pascarella, E.T., & Terenzini, P.T. (1991). *How college affects students: Findings and insights from twenty years of research*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Pascarella, E.T., & Terenzini, P.T., (1980). Predicting freshman persistence and voluntary dropout decisions from a theoretical model. *Journal of Higher Education*, 51(1), 60-75.
- Paulsen, M. B., & St. John, E. P. (1997). The financial nexus between college choice and persistence. In R. A. Vorhees (ed.), *Researching student aid: Creating an action agenda*, pp. 65-82. New Directions for Institutional Research, no. 95. San Francisco: Jossey-Bass Press.
- Peterson, S., L. (1993) Career decision-making self-efficacy and institutional integration of underprepared college students, *Research in Higher Education*, 34(6), 659-685
- Severiens, S.E., ve Schmidt, H.G. (2009) Academic and social integration and study progress in problem based learning, *Higher Education*, 58, 59-69
- Spady, W.G. (1971). Dropouts from higher education: Toward an empirical model. *Interchange*, 2(3), 38-62.
- St. John, E. P., Paulsen, M. B., & Carter, D. F. (2005). Diversity, college costs, and postsecondary opportunity: An examination of the financial nexus between college choice and persistence for African Americans and whites. *Journal of Higher Education*, 76(5), 545-569.
- Tinto, V. (1975). Dropout from higher education: A theoretical synthesis of recent research. *Review of Educational Research*, 45(1), 89-125.
- Tinto, V. (1988). Stages of student departure: Reflections on the longitudinal character of student leaving. *Journal of Higher Education*, 59(4), 438-455.
- Tinto, V. (1993). *Leaving college: Rethinking the causes and cures of student attrition* (2nd ed.). Chicago: The University of Chicago Press.
- Yorke, M., & Longden, B. (2004). *Retention and student success in higher education*. London: Society for Research into Higher Education & Open University Press.

Social and Academic Integration of University Students: A Longitudinal Study

Introduction

Higher education institutions are back bones of developments of every kind that would serve the well-beings of societies. They do not only function as producing and distributing scientific knowledge but also provide necessary ground for students to acquire social and academic skills which could be turned into a capital for personal developments. Integration with academic settings therefore, becomes vital for such outcomes. There are numerous factors that would have impact on students' social and academic integrity to university settings. The idea that students bring all sorts of background characteristics to educational settings has been central to many academic researches. This is because, such characteristics are important determiners of how students integrate socially and academically to educational settings. The way universities operate and function towards integrating their students is as important as students' background characteristics impact on these processes. Studies concerning social and academic integration generally focus on to what extent embracing school culture, developing new social relationships, adapting to academic settings, involving in campus activities could help students be successful and more likely graduate. One other topic that becomes common research subject is how social and academic integration relates to student retention and satisfaction with the higher education institution. This research study explores how academic and social integration of a group of students changed over time. To achieve this end, it probes processes of social and academic integration through a survey developed by Braxton (1998).

Purpose and significance

The main aim of this study is to explore how students' social and academic integrity and types of engagements with educational settings changed in three years time period. The importance of probing how students socially and academically integrate to the university settings stems from the fact that social and academic integration are two of the most important factors of student retention and academic success. Determining the changes over the years would provide us with the important information that, in an attempt to increase both success level and student retention, it would allow us to reconsider the functions and mechanisms of integration operating in our universities. At the same time, this study is a candidate for becoming one of the pioneer studies concerning academic and social integration in Turkey as there is only a few researches conducted on this topic.

Method

This study was designed as a quasi-experimental longitudinal study. As it is a follow up of the study conducted 3 years ago, its main focus is to compare both data collected consecutively. Towards this end, a survey aimed to measure academic and social integrity of university students which was developed by Braxton (1998) has been employed as a data collection tool in both studies. This survey was adapted into Turkish culture and language by the authors before it was used.

Participants were selected from one of the state universities located at Marmara region. 435 students studying in 17 different field constitutes the working group of

the study. Same group of students were selected in the second study by pairing off students' numbers and names.

Findings

Results show that after three years, there is no significant change in terms of students' satisfaction with educational institutions they have been attending. On the other hand, they also think that they were able to develop better sense of academic integrity in general. This may mean that while students feel more connected to their field of study, their concerns towards the institute itself have not changed over the years. Participating in after and out of school activities with their teachers increased according to results, albeit not very significantly. However, their relationship quality with those teachers during after and out of school activities stayed at same level, meaning that students could not developed significant social relations with their teachers. When it comes to their peers, students connected to them much closer than they did in the early years of their studies. Although they developed closer social ties, students do not think that they resemble to each other. On the other side of the isle, their involvement with social activities organized on campus increased, showing that this has a lot to do with the time spent in educational system and on campus. Discomfort with the academic institutions extends to the dorms as well. Students share the feeling that they are much unhappier with the dorms in comparison to their state of mind three years before. Overall, this study contends that universities do not have sufficient mechanisms and academic tools that would help students integrate socially and academically to the institution and academic settings in general.